

2017. gada 7. aprīlī

Noskaidroti apbalvojuma “Laiks Ziedonim 2017” nominanti zinātnē

Imanta Ziedoņa fonda dibinātāju un vizionāru sanāksmē noskaidroti apbalvojuma “Laiks Ziedonim 2017” nominanti zinātnē. Šogad zinātnes nominācijā “Taureņu uzbrukums” uz laureāta titulu pretendē pieci Latvijas zinātnieki, kuri sasnieguši izcilību katrs savā pētniecības nozarē: Sanita Reinsone, Dainis Edgars Ruņģis, Kārlis Agris Gross, Ilze Matīse-VanHoutana un Gatis Krūmiņš. Laureāts tiks paziņots cildināšanas ceremonijā 3. maijā, Latgales vēstniecībā GORS - Imanta Ziedoņa dzimšanas dienā.

Nominācijā “Taureņu uzbrukums” apbalvojums tiks pasniegts zinātniekam, kurš aktīvi nodarbojas ar pētniecību kādā no nozarēm, kur Latvijā tiek piešķirts doktora grāds. Šī gada žūrijas komisijas vadītājs ir zinātnieks un 2014. gada apbalvojuma laureāts Vjačeslavs Kaščejevs, kurš darbojas komandā ar vizionāriem - žurnālisti Sandru Kropu, zinātnieku Gustavu Strengu, Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvi Agritu Kiopu, 2015. gada laureātu Jurgī Šķilteru un 2016. gada laureātu Egilu Stalidzānu, bijušo Latvijas vēstnieku Rolandu Lappuķi un uzņēmēju, fonda “Vieglī” dibinātāju Māri Saukānu. Vizionāri ir cilvēki, kuri ir kompetenti nominācijas jomā – šajā situācijā – zinātnē, pārrēdz un pārzina nozares aktualitātes.

Apbalvojumam “Laiks Ziedonim 2017” šogad pieteikti vairāk nekā 200 pretendenti, no kuriem zinātnes nominācijā 31. Pretendentus apbalvojumam varēja izvirzīt jebkurš cilvēks, kā arī bija iespējams pašiem pieteikt sevi. Visu martu vizionāri rūpīgi vērtēja pretendentu pieteikumus, daloties savās pārdomās par katru no tiem, uzsverot pozitīvo, ko no katra būtu iespējams mācīties, kā iedvesmot sabiedrību pievērsties zinātnē un pētniecībai.

Nominācijas “Taureņu uzbrukums” žūrijas komisijas vadītājs, zinātnieks Vjačeslavs Kaščejevs: *“Tikšanās klātienē ar katru no šī gada “Taureņa uzbrukuma” nominantiem komisijai bija īpašs pagodinājums, piedzīvojot spēcīgas personību iedvesmojošo starojumu. Mūsu nominantu “zvaigznāju” vieno dziļa zinātnieka sūtības apziņa, milzīgas darba spējas un ticība savai tautai. Kaut arī apbalvojuma nosacījumi liek komisijai izvēlēties tikai vienu laureātu, es ļoti ceru, ka mediji izmantos iespēju iepazīstināt Latvijas sabiedrību ar katru no šī gada “Taureņu uzbrukuma” nominantiem. Viņu stāsti ir daudzveidīgi un unikāli, bet katru īpašā veidā caurstrāvo mīlestība pret Latviju: “Laiks tautai savu spēku redzēt!”.”*

Sanita Reinsone – LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta pētniece, doktora grāds folkloristikā. Doktora darbā viņa pētīja mutvārdu stāstus, ar kādiem cilvēki interpretē savu apmaldīšanās pieredzi. Sanita ir radoša un harizmātiska personība, kuras pētnieces gaitas aizvien ved pie sabiedrības, gūstot arī plašu atsaucību. S. Reinsones pētnieciskā darbība pēdējā laikā koncentrējusies digitālo humanitāro zinātņu jomā. Tai ir patiesi plašs vēriens, apvienojot izpēti, projektu izstrādi, digitālo resursu izveidi, sadarbību ar starptautiskām profesionāļu aprindām, kā arī plašas sabiedrības iesaisti digitāla kultūras satura pilnveidē un lietošanā. Viņas vadībā veidotā Latviešu folkloras krātuves (LFK) digitālā arhīva patieso atvērtību apliecināja LFK un UNESCO organizētā akcija “Valodas talka” (2016), kura nominēta balvai “Kilograms kultūras 2016”. Sanitai piemīt īpašs talants izvēlēties sabiedrībai svarīgas un saistošas pētījumu tēmas.

Dainis Edgars Ruņģis – Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" vadošais pētnieks, doktora grāds augu molekulārajā bioloģijā. Dainis Edgara Ruņģa zinātniskā darbība saistīta ar augu molekulāro ģenētiku – laukaugu, meža un citu savvaļas sugu pētījumiem. Galvenie pētījuma virzieni ir saistīti ar DNS molekulāro marķieru izstrādi un to izmantošanu meža koku selekcijas

programmās – klonu identifikāciju, meža koku ģenētiskās izcelsmes noteikšanu un meža koku sēklu plantāciju ģenētisko analīzi. D.E. Ruņģa vadībā veic pētījumus arī par meža koku molekulārās ģenētikas teorētiskajiem aspektiem. Līdz šim Latvijā šādi pētījumi ir maz veikti. Lai arī D.E. Ruņģis dzimis un audzis Austrālijā, stažējies Kanādā, 2006. gadā ar ģimeni atgriezies uz pastāvīgu dzīvi Latvijā, veltot savu profesionālo darbību Latvijas attīstībai.

Kārlis Agris Gross – Rīgas Tehniskās universitātes Neorganiskās sintēzes institūta pētnieks, doktora grāds materiālzinātnēs. Savā pētniecības nozarē Kārlis ir strādājis 30 gadus, trīs kontinentos, un ir sapratis, cik svarīgi sakārtotībai visos līmeņos, lai izgatavotais materiāls sniegtu vislabākās īpašības. Šo tēmu Kārlis uzsāka ar Marijas Kirī reintegrācijas projektu, turpināja ar Marijas Kirī zinātnieku apmaiņas projektu un pašlaik vada jaunu Eiropas projektu – *Signaling Implant*. Šis darbs tiek izpildīts Neorganiskās sintēzes institūtā. K.A. Gross dzimis Austrālijā, stažējies vairākos kontinentos, bet izvēlējies turpināt savu profesionālo darbību Latvijā. Kārlis, atbraucot uz Latviju, redzēja, ka jauniem pētniekiem nepieciešama palīdzība zinātnisko publikāciju veidošanā, tādēļ ieviesa divus studiju kursus, lai palīdzētu interesentiem izstrādāt žurnālu rakstus atbilstoši starptautiskajām prasībām.

Ilze Matīse-VanHoutana – Latvijas Lauksaimniecības Universitātes Veterinārmedicīnas fakultātes profesore, doktora grāds veterinārajā patoloģijā. Ilze bija pirmā no Latvijas zinātniecēm, kura uzsāka suņu *megaesophagus/ polineuropātijas* (ME/PNP) uzliesmojuma izpēti. Latvijā pēdējo gadu laikā strauji palielinājās suņu skaits, kam tika diagnosticēta mokoša slimība - barības vada dilatācija jeb *megaesophagus*. Ilze vada vairāku valstu zinātnieku - pētnieku grupu, lai noskaidrotu saslimšanas cēloni. Ilze ir drosmīga un atbildīga zinātniece, kas, neskatoties uz šķēršļiem un pretdarbībām, turpina pētniecisko darbību. Viņa ir sava darba entuziaste un tic tam, ko dara, kas iedvesmo pārējos un ļauj noticēt, ka šķēršļi ir pārvarami, ja ir pārliecība un cīņas spars. Ilze stāv visam pāri, ir stipra un ar savu darbu vieš ticību un spēku slimo un mirušo suņu saimniekiem un kolēģiem veterinārārstiem.

Gatis Krūmiņš – Vidzemes Augstskolas rektors, doktora grāds vēsturē. G. Krūmiņa pētnieciskā specializācija ir ekonomiskā vēsture, kurai veltītas daudzas zinātniskas un populārzinātniskas publikācijas latviešu, angļu un krievu valodās. Sabiedrisku rezonansi Latvijā un aiz tās robežām ir izraisījuši G. Krūmiņa pētījumi par padomju okupācijas režīma saimniecisko politiku Latvijā un Baltijā kopumā. G. Krūmiņš savi ir apliecinājis arī kā organizators un līderis, savulaik vadot Latvijas Jauno zinātnieku apvienību, bet šobrīd pildot Vidzemes Augstskolas rektora pienākumus, augstskolu strauji virzot starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības un zinātnes virzienā. Gatis plaši izmanto mūsdienu tehnoloģiju sasniegumus, savos projektos integrējot drukāto un digitālo vidi. Šāda pieeja sekmē zināšanu pārnesi uz sabiedrību, īpaši nozīmīga tā ir jauniešu auditorijas ieinteresēšanai par mūsdienu zinātņi un tās sasniegumiem.

Imanta Ziedoņa fonds “Viegli” apbalvojumu “Laiks Ziedonim” izveidojis 2014. gadā, lai iedvesmotu, novērtētu un cildinātu jaunradi, kā arī dzejniekam Imantam Ziedonim svarīgās vērtības – izcilību, degsmi, sūtību, stāju, veiksmi un savpatību, kas jau trešo gadu tiek meklētas ikviena pretendenta personībās. Tā ir iespēja ikvienam pamanīt un izcelt kādu savu novadnieku, darba devēju, kolēģi vai aktīvu jauniešu.

Arī šogad apbalvojums tiks pasniegts piecās nominācijās. Laureātus atbalsta mecenāti Boriss un Ināra Teterevi, nodrošinot katras nominācijas laureātam naudas balvu 3 000 eiro apmērā.

Apbalvojuma sadarbības partneri – Latvijas Televīzija, Latvijas Radio, ziņu portāls Delfi, žurnāls Ieva, Sestdiena un draugiem.lv. Apbalvojumu organizē Imanta Ziedoņa fonds “Viegli” sadarbībā ar

Imanta Ziedoņa muzeju, atbalsta apdrošināšanas sabiedrība ERGO, Rēzeknes pilsētas dome un Valsts Kultūrkapitāla fonds.

Par Imanta Ziedoņa fondu „Viegli”

Imanta Ziedoņa fonds „Viegli” dibināts 2010. gada pavasarī, lai īstenotu fonda patronam – dzejniekam Imantam Ziedonim tuvu misiju: „Latvija ir brīnumskaista zeme, bet skaistajam jāpalīdz parādīties”. Fonda mērķis ir atbalstīt un veicināt jaunradi Latvijā, veicinot Imanta Ziedoņa ideju īstenošanos un vērtību turpināšanos, atbalstot radošas, neparastas idejas un, veidojot sabiedriskus projektus, kas atklāj Latvijas skaistumu.

Papildu informācijai:

Kristīne Tjarve

Imanta Ziedoņa fonds „Viegli”

Komunikācijas projektu vadītāja

Tālr.: 29296617

[e-pasts: kristine.tjarve@fondsviegli.lv](mailto:kristine.tjarve@fondsviegli.lv)

www.laiksziedonim.lv